

Іваннікова М.М.
науковий керівник: Куденко Н.В., д.е.н., проф.
Київський національний економічний
університет ім. В. Гетьмана
м. Київ

ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІКИ

Легка промисловість є однією з найважливіших серед галузей України у виробництві непродовольчих товарів. Продукція легкої промисловості задовольняє потреби населення, забезпечуючи його тканинами, одягом, взуттям та іншими предметами споживання, а також сировиною та допоміжними матеріалами для інших галузей промисловості. Найбільш тісні зв'язки вона має із сільським господарством, хімічною промисловістю та машинобудуванням, що є основними постачальниками сировини та обладнання для галузі.

Українська легка промисловість сьогодні є потужним багатогалузевим комплексом з виробництва товарів народного споживання, у якій входять 4,5 тис. підприємств, що надає населенню близько 150 тис. робочих місць. Цей соціально важливий сектор економіки орієнтований на кінцевого споживача. Потенційні можливості підприємств легкої промисловості дозволяють виробляти широкий спектр товарів, які здатні задовольнити весь попит внутрішнього ринку. На підприємствах галузі, що розташовані у всіх регіонах України, зосереджене близько 7% загальної чисельності промислово-виробничого потенціалу промисловості (з них 80% – жінки) і 2,4% виробничих фондів, ступінь зношування яких становить близько 50%.

За обсягами виробництва продукції легкої промисловості найбільшу питому вагу в загальних обсягах мають підприємства Житомирської області – 10,2%, Луганської – 7%, Чернігівської – 6,6%, Львівської – 6,1%, Рівненської – 5,5%, Івано-Франківської – 5%, Києва – 9%.

Зараз легка промисловість України нараховує понад 10 тис. підприємств, з яких менше 1% перебуває в державній власності. Галузь складається з 17 підгалузей, має потужний виробничий потенціал, який здатен виробити великий спектр товарів широкого споживання й промислового призначення, а також сприяти підвищенню рівня життя. У той же час легка промисловість має тісний взаємозв'язок з багатьма суміжними галузями, а отже обслуговує весь господарський комплекс країни.

З метою покращення виробничих процесів у галузі, Кабінет Міністрів України розробив Концепцію державної програми розвитку легкої промисловості на період до 2011 року *. Урядом планується до 2011 року вкласти в розвиток підприємств галузі 221,1 млн.грн. для збільшення обсягів виробництва на 30,9 %.

За інформацією Кабінету Міністрів, обсяг виробництва товарів легкої промисловості за дев'ять місяців 2006 року знизився на 3,1% в порівнянні з відповідним періодом 2005 року. На думку членів уряду, це обумовлено високою часткою товарів, які ввозяться за демпінговими цінами та незаконно імпортуються; недостатньою купівельною спроможністю населення; високою собівартістю вітчизняних товарів легкої промисловості, а також неможливістю для значної частини виробників товарів легкої промисловості отримати довгострокові кредити.

Проблеми вітчизняної легкої промисловості пов'язуються відсутністю спеціалізованого устаткування для виготовлення товарів легкої промисловості і запасних частин до нього, різким скороченням сировинної бази і залежністю легкої промисловості від сировини, що імпортується, відсутністю сприятливих умов для залучення інвестицій з метою розвитку галузі, недостатністю бюджетного фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, направлених на створення і впровадження нових технологій, складністю процедури митного оформлення.

Зокрема, уряд вважає за необхідне визначити довгострокову стратегію розвитку підприємств легкої промисловості всіх форм власності з урахуванням вимог і стандартів ВТО, удосконалити форми і методи державного управління легкою промисловістю, створити умови для стабільного розвитку внутрішнього ринку і експорту вітчизняних товарів. Крім того, уряд має намір визначити державні і регіональні пріоритети розвитку підгалузей легкої промисловості і їх науково-технічного забезпечення. Планується створити умови для впровадження новітніх технологій і обладнання з поліпшеними техніко-економічними показниками для максимального використання потужностей підприємств, а також сформулювати і реалізувати інноваційну модель розвитку галузі, результат якої має стати зміцненням матеріально-технічної бази підприємств галузі.

Концепцією передбачено два варіанти рішення проблем галузі. Перший з них передбачає імпорт промислового устаткування і сировини, здійснення операцій з давальницькою сировиною і витрат підприємств на проведення науково-технічних досліджень і впровадження їх результатів у виробництво. Другий варіант передбачає інноваційно-інвестиційний шлях розвитку легкої промисловості, направлений на створення і впровадження сучасних технологій і устаткування. Але перший варіант не передбачає комплексного рішення проблем, не забезпечує створення умов для організації сучасної матеріально-технічної бази виробництва, її подальшого ефективного розвитку.

* Концепція „Державної програми розвитку легкої промисловості”

Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 р. N 673-р на період до 2011 року